

До: Столичния Общински Съвет

На вниманието на: Иванка Благова, старши експерт в дирекция „Секретариат на СОС“

Относно: Приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за реда и условията за пътуване с обществения градски транспорт на територията на Столична община, приета с Решение № 178 по Протокол № 51 от 05.04.2018 г., доп. – Решение № 490 по Протокол № 22 от 22.10.2020 г., в сила от 01.01.2021 г., изм. и доп. – Решение № 76 по Протокол № 28 от 11.02.2021 г., в сила от 01.05.2021 г., изм. и доп. – Решение № 132 по Протокол № 30 от 18.03.2021 г., в сила от 26.03.2021 г., изм. и доп. – Решение № 400 по Протокол № 36 от 22.07.2021 г., в сила от 30.07.2021 г.

Уважаеми дами и господа,

Във връзка с провеждани обществени консултации под формата на „Писмени консултации“ с предмет: „Приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за реда и условията за пътуване с обществения градски транспорт на територията на Столична община, приета с Решение № 178 по Протокол № 51 от 05.04.2018 г., доп. – Решение № 490 по Протокол № 22 от 22.10.2020 г., в сила от 01.01.2021 г., изм. и доп. – Решение № 76 по Протокол № 28 от 11.02.2021 г., в сила от 01.05.2021 г., изм. и доп. – Решение № 132 по Протокол № 30 от 18.03.2021 г., в сила от 26.03.2021 г., изм. и доп. – Решение № 400 по Протокол № 36 от 22.07.2021 г., в сила от 30.07.2021 г.“ (Наредбата), предлагам на Вашето внимание следното становище и предложения за промени в предложените текстове:

1. Коментари по отношение на предложената тарифна политика:
 - 1.1. Икономическият анализ, обосноваващ нейната ефективност се базират на анкетно проучване от 2020 г., за което не са предоставени данни за представителност, начин на провеждане и методика на обработка на резултатите. Резултатите от него също така будят съмнение и предвид факта, че, както и в самия доклад е посочено, данните за потреблението на градски транспорт през 2020 г. не са представителни предвид множеството локдауни.
 - 1.2. В доклада, базирайки се на цитираното проучване е изчислено, че с въвеждане на новата тарифна политика, се очаква да бъдат реализирани и значителни спестявания за пътуващите. Същевременно с това е посочено и, че „очакваният икономически ефект от приходите от продажба на превозни документи в резултат на въведените нови тарифни продукти за пътуване възлиза на над 21 млн.лв.“, калкулиран на база на очакванията за намаляване на дела на пътуващите гратис, както и на предположения за увеличаване на потреблението на градски транспорт в резултат на новата тарифна политика. Освен притеснението за коректността на резултатите от посоченото анкетно проучване, проведено в период на активни локдауни, което не отразява реалното състояние на средата на градския транспорт в Столицата, следва да се посочи, че в доклада не е включен и анализ на риска от въвеждане на тази тарифна политика – не са посочени мерки за предотвратяване и преодоляване на риска, включително не е посочено как ще бъдат генерирани необходимите средства за изпълнение на транспортната задача в Столична община, в случай, че не бъде реализиран изчисления икономически ефект.
 - 1.3. Тарифната политика е едностранчива, като разглежда само и единствено един вид алтернатива на текущата политика по отношение на краткосрочните превозни

документи, като предлага еднократни билети, базирани на време, без да е направен сравнителен анализ на икономическите ползи и ефекти от въвеждането на други алтернативни тарифни схеми, отчитащи реалното потребление на пътуващите, които са въведени успешно в много европейски столици, в това число:

- Зоново тарифиране;
- На база на изминатото разстояние;
- Be in – be out модел.

1.4. Заложеното отпадане на карта за 10 еднократни пътувания и абонаментна карта за една линия на практика представлява безалтернативно увеличение на цените за използване на градски транспорт от крайните потребители и би имало отрицателен ефект върху честотата на ползването му с негативен икономически ефект за всички участници и следва да бъде преразгледано.

2. Предложения за промени в текстовете на Наредбата:

2.1. „§ 18. Чл. 23, ал. 1 придобива следната редакция:“

Предложен проект на текст в Наредбата	Предложение за промяна
(1) Търговци - юридически лица могат да продават и/или зареждат, издаваните от "Център за градска мобилност" ЕАД превозни документи след сключен договор с „Център за градска мобилност“ ЕАД. В договора се определят търговските условия, възможните за продажба превозни документи, носителите, върху или във връзка с които ще се зареждат превозни документи и начините за разпространение.	(1) Търговци - юридически лица могат да издават , продават и/или зареждат, издаваните от „Център за градска мобилност“ ЕАД превозни документи след сключен договор с „Център за градска мобилност“ ЕАД. В договора се определят търговските условия, възможните за продажба превозни документи, носителите, върху или във връзка с които ще се зареждат превозни документи и начините за разпространение.

Мотиви:

С предложението текст неоснователно и необосновано се премахва съществуващата към момента възможност, предвидена в настоящата наредба, търговци по смисъла на чл. 36, ал. 5 от Закона за автомобилните превози да издават превозни документи чрез „*собствени информационни системи*“ и „*собствени платформи за електронна търговия, включително уеб сайтове и мобилни приложения*“, както е и духът на чл. 20 и чл. 23 на текущата наредба, чрез които се регламентира развитието и внедряването на най-добрите съвременните практики в сферата на обществения градски транспорт, базирани на концепцията BYOT (Bring Your Own Ticket), според която за използване на градски транспорт би следвало да се използват всякакви видове електронни и хартиени видове превозни документи, от различни доставчици на превозни услуги и техни дистрибутори, без ограничение на начина на тяхното издаване и медията, на която се съхраняват. По този начин, като се обезпечи възможност за издаване и използване на комбинирани интермодални директни билети, се гарантира мобилността на гражданите и интегрираността на целия градски транспорт с алтернативните начини на придвижване като тротинетки, електромобили за споделен транспорт, таксиметрови услуги и т.н.

Предвидената отмяна на възможността за издаване на превозни документи от лица, различни от „Център за градска мобилност“ ЕАД, води до редица ограничения за развитието този тип услуги за мобилност в Столична община, сред които:

- Ограничаване на възможността за въвеждане „интегрирани билети“, които са част от Плана за устойчива градска мобилност 2019 - 2035 г. („ПУГМ“) на СОС. Следва да се отбележи, че в ПУГМ е предвидено създаването на нормативни възможности за издаване на интегрирани превозни документи, както и на възможностите за общо (взаимно) ползване на съществуващите документи за превоз на пътници между Столична община и „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД с железопътен и обществен градски транспорт, като в него е посочено, че „към настоящия момент Наредба за реда и условията на пътуване с обществения градски транспорт на територията на Столична община не дава възможност за тарифна интеграция, тъй като не предвижда възможност за признаване на превозни документи, издадени от „БДЖ – ПП“ ЕООД, както и не съдържа тарифа за интегриран обществен транспорт“.
- Ограничаване на възможността за зареждане и продажба на превозни документи от търговци чрез „собствени платформи за електронна търговия, включително уеб сайтове и мобилни приложения“, каквато е и разпоредбата на чл. 23, ал. 4 на Наредбата.

2.2. Текущо чл. 23, ал. 2 е без изменение:

Предложен проект на текст в Наредбата	Предложение за промяна
<p>(2) Търговци не могат да издават и продават карти и електронни карти, изискващи персонализиране и доказване на статут на правоимащ ползвател на преференциална тарифа. Търговците могат да зареждат вече издадени от "ЦЕНТЪР ЗА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ" ЕАД електронни карти, изискващи персонализиране и доказване на статут на правоимащ ползвател на преференциална тарифа. Всички дейности, касаещи установяване и проверка на статута на правоимащ ползвател на преференциална тарифа, се извършват единствено от "ЦЕНТЪР ЗА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ" ЕАД.</p>	<p>(2) Търговци могат да издават и продават карти на хартиени или електронни носители, изискващи персонализиране и доказване на статут на правоимащ ползвател на преференциална тарифа, след извършване на необходимите действия за доказване на статут на правоимащ ползвател на преференциална тарифа от страна на „Център за градска мобилност“ ЕАД или посредством използване на услуги по идентификация и/или автентикация на ползвателите и/или поддържащи и управляващи регистри с данни, касаещи преференциите на статута на съответните ползватели, предоставяни от правоимащи организации, определени на национално ниво.</p>

Мотиви:

Целта на предложената редакция е да се разшири, заложеното в чл. 20, ал. 2, т. 8 „Възможност за оперативна съвместимост, посредством приложно-програмни интерфейси с

национални електронни регистри“ като се регламентира за какви услуги и в какви случаи могат да се използват.

С изменението се цели възможността за дигитализация на всички процеси в градския транспорт и възможността за обмен на данни и преминаване към трансгранично акаунт базирано таксуване.

2.3. „§ 15. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:“

Предложен проект на текст в Наредбата	Предложение за промяна
<p>1. Ал. 2 придобива следната редакция: “(2) "Център за градска мобилност" ЕАД осигурява:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зареждане на превозни документи на електронните безконтактни носители Sofia City Card/Ultralight, съгласно Приложение № 1 от наредбата; 2. Издаване и зареждане на превозни документи от собствени автомати за продажба (TVM); 3. Ползването на мобилни устройства, като електронни носители на превозни документи, позволяващи зареждане на превозни документи и валидация при условията на настоящата наредба; 4. Използването на възможности за покупка на превозни документи чрез канали на мобилни електронни разплащания; 5. Иновативни технологии за продажба и валидация на превозни документи 6. възможност за използване на „Електронен носител за плащане при употреба/(Pay-as-you-go/PAYG носител/“Плати и пътувай“)", за или във връзка с който е възможно издаването и употребата на превозни документи за продукти с плащане при употреба без регистрация, съгласно Приложение № 1 и условията на тази наредба. Такива носители могат да са платежни карти с безконтактен интерфейс от картовите схеми “Visa”, “Mastercard” и националната картова схема „BCard”, мобилен телефон или 	<p>1. Ал. 2 придобива следната редакция: “(2) "Център за градска мобилност" ЕАД осигурява:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зареждане на превозни документи на електронните безконтактни носители Sofia City Card/Ultralight, съгласно Приложение № 1 от наредбата; 2. Издаване и зареждане на превозни документи от собствени автомати за продажба (TVM); 3. Ползването на мобилни устройства, като електронни носители на превозни документи, позволяващи издаване и зареждане на превозни документи и валидация при условията на настоящата наредба; 4. Използването на възможности за покупка на превозни документи чрез канали на мобилни електронни разплащания, чрез поддържане на реализирани интерфейси с информационните системи на търговци; 5. Иновативни технологии за продажба и валидация на превозни документи, чрез поддържане на реализирани интерфейси с информационните системи на търговци; 6. възможност за използване на „Електронен носител за плащане при употреба/(Pay-as-you-go/PAYG носител/“Плати и пътувай“)", за или във връзка с който е възможно издаването и употребата на превозни документи за продукти с плащане при употреба без

<p>друго смарт устройство с безконтактен интерфейс, на които е инсталирана виртуална платежна карта. За целите на получаване на фискален документ за покупка и проследяване на историята на пътуванията, платежните карти е необходимо да се регистрират в уеб портала "Център за градска мобилност" ЕАД. Употребата на такъв носител е персонална и се отнася само за приносителя, който следва да използва една и съща платежна карта (или виртуалната такава), за да се възползва от продуктите с агрегация.</p> <p>7. Уеб портал за граждани за продажба на превозни документи;</p> <p>8. Възможност за оперативна съвместимост, посредством приложно-програмни интерфейси с национални електронни регистри.</p>	<p>регистрация, съгласно Приложение № 1 и условията на тази наредба. Такива носители могат да са платежни карти с безконтактен интерфейс от картовите схеми "Visa", "Mastercard" и националната картова схема „BCard", мобилен телефон или друго смарт устройство с безконтактен интерфейс, на които е инсталирана виртуална платежна карта. За целите на получаване на фискален документ за покупка и проследяване на историята на пътуванията, платежните карти е необходимо да се регистрират в уеб портала "Център за градска мобилност" ЕАД. Употребата на такъв носител е персонална и се отнася само за приносителя, който следва да използва една и съща платежна карта (или виртуалната такава), за да се възползва от продуктите с агрегация.</p> <p>7. Уеб портал за граждани за продажба на превозни документи;</p> <p>8. Възможност за оперативна съвместимост, посредством приложно-програмни интерфейси с национални електронни регистри.</p>
--	---

Мотиви:

В предложения текст не е посочен начина, по който ще бъде обезпечена и гарантирана възможността за покупка и валидация на превозни документи чрез канали на мобилни електронни разплащания. Целта на предложената добавка е да се гарантира технологичната възможност за покупка и валидация на превозни документи чрез канали на мобилни електронни разплащания и да бъде поддържана конкурентната среда и диверсификацията на каналите за покупка и използване на превозни документи от пътуващите, както и да се осигурят равни и стандартизирани условия за всички търговци – партньори на „Център за градска мобилност“ ЕАД.

2.4. Да се добави нов параграф в „Преходни и заключителни разпоредби“ със следното съдържание:

„Търговците, които имат включен договор с „Център за градска мобилност“ ЕАД към [датата на влизане в сила на Наредбата] продължават да издават, продават и/или зареждат превозни документи по реда и при условията, заложиени в договора и според реализираните интерфейси за обезпечаване на технологичните процеси по валидация и контрол по редовността на пътниците, при спазване на условията за трансформация на превозните документи по реда на § 44.“

Мотиви:

Целта на текста е да се осигури удобството на гражданите, които текущо използват приложения (информационните системи на търговци), като се гарантира непрекъсваемост на работата на тези приложения и съответното прилагане на чл. 20, ал. 2, т. 4 и т. 5 и на чл. 23, ал. 4 на Наредбата.

Надявам се направените от мен предложения да бъдат взети под внимание.

**С уважение,
Найден Зеленогорски**